

GAZETA TRANSILVANIEI

Abonamentul: pentru Austro-Ungaria pe un an 24 cor.; pe 1/2 an 12 cor.; pe 3 luni 6 cor., pentru România şi streinditate pe un an 40 lei; pe 1/2 an 20 lei.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

Apare seara, în fiecare zi de lucru.

Redacția și administrația: Strada Prandului Nr. 15.

Inseratele se primesc la administrație. Prețul după tarif și înveștă.

Manuscrisele nu se înapoiază. TELEFON Nr. 226.

„Mitteleuropa.“

În ziaristica maghiară, în deosebi în presa radicalilor, de-o vreme încoace a pornit o discuție interesantă în jurul acestui subiect. Ziarul „Világ“ din Budapesta are meritul de-a ne pune în curent cu opinia unor politicieni de frunte și firește, vom remarca-o cu toată atenția.

Eminentul profesor și sociolog: Iászi, vorbind de „Europa centrală“, face unele constatări, care trebuiesc întregite cu observațiile noastre, căci orișicât de entuziast ar sprijini în polemică domnul Iászi principiul naționalităților, d-sa uită să accentueze că după război, politica Ungariei nici nu să poate baza de cât pe principiul egalei îndreptățiri politice, sociale și etnice, care toate la un loc pot forma politica naționalităților.

Savanții maghiari nu să prea interesează nici de astădată de-o necesitate organică a statului ungar: de împlinirea justelor dorințe de progres ale naționalităților. Ea să găsească unii, care chiar în consecința războiului pretind introducerea sistemului de asimilare prin forțe draconice, indiferent că însăși politica de asimilare a Germaniei față cu Polonia a dat greș. Meritul lui Iászi este și de astădată al savantului adevărat. D-sa nu judecă din punct de vedere individualist formarea alianțelor europene, ci o judecă după criteriul valorii ei; și va în stare Ungaria, să intre în alianța democrațiilor austriace și germane fără politica-i consolidată și însemna-va „Mitteleuropa“ plănuită o alianță de culturi omogene, ori se vor forma iarăș societăți de împilare în dauna marilor masse, a căror formare va stânjeni atât progresul firesc al culturilor naționale, cât și însăși politicile de guvernare?

Noi, naționalitatea română din imperiul habsburgic, firește nu putem da directive guvernelor atăpănitore: cu cine să între în alianță militară și politică. Noi, din punctul de vedere al filosofiei statului nu șanlem decât supuși, cetățeni, care în complicitatea noastră formăm un element istoric. Noi, Românii, de astădată nu vom putea avea nici un cuvânt de protestare ori aprobare față cu „Mitteleuropa“ plănuită de Germani. Aceasta să înțelege prin forța împrejurărilor, dar

și prin însăși logica istoriei. Putem avea însă amestec în conducerea acestei politici prin coeficientul nostru de rasă, ne putem pretinde respectarea individualității noastre naționale, căci cetățenismul nostru nu poate fi adevărat decât atunci, dacă drepturile noastre se vor conserva de sine.

Este curios, că un profesor universitar: Dr. Agoston Péter, poate face în „Világ“ unele constatări, care insultă și discreditează neamul românesc. Cum înțelege d-l profesor „Mitteleuropa“? Ca pe baza acestora să se patroneze politica șovinismului, eşuată dela început în Ungaria? D-l profesor neagă că naționalitățile din Ungaria ar reprezenta puteri intelectuale și vrea să ne prepare viitorul prin asigurarea factorilor de maghiarizare. „Maghiarizare prin forță“ este o utopie, pe care n-a moștenit-o dela Tomas Morus domnul profesor universitar, și care, va rămânea un trist clerodiu din oficiile coaliției derutate.

Germanii, un popor mare și cult și foarte conștient de menirea lor civilizatorică, în decursul războiului, prin gura Reichskanzler-ului au recunoscut că politica asimilării nu face decât renegați și salahori politici, vameși ai conștienței putrede, dar rezultate serioase nu aduce nici când. Astăzi popoarele cele mai mari și culte, chiar dacă ar avea în gând problema asimilării, nu să mai folosesc de măsuri draconice ca să „asimileze“. Asimilarea prin forță este o naivitate sociologică, compătimită chiar și în fața celor mai reacționari doctrinari. Un popor mare asimilează prin cultură. Ar fi în stare, după o muncă stăruitoare de câteva sute de ani Germanii să asimileze pe Polonia lor din imperiu, dar nu cum s-a făcut la Posen, ci cum vor să o facă. Dar superioritatea rasei germane să scuză și prin o superioritate numerică.

Nu înțelegem însă, de ce unii „sociologi“ maghiari au fumuri atât de avântate, încât vor să „asimileze“ naționalitățile Ungariei. Ar avea neamul maghiar mai mare viitor, dacă societatea lui ar fi compusă din naționalități asimilate? Nu. O Ungarie fericită, nouă și mare, nu poate urma politica de utopie, nu să poate baza pe intoleranță față cu neamurile streine aflătoare în sânul ei, ci însuși viitorul neamului maghiar îl garantează res-

pectarea tuturor drepturilor sociale și culturale ale naționalităților.

Firește, noi nici odată n'am negat principiul că rolul de conducere îl va avea însăș statul ungar. Cetățenismul nostru și sinceritatea noastră patriotică este pacetluită cu purtarea vitejească a miilor de soldați români și cu celelalte câteva sute de mii de soldați dați patriei de către naționalități. Dar a ne nega drepturile etnice chiar în consecința războiului, este nu numai o crimă neiertată a unui savant maghiar, ci un rușinos act de nerecunoștință, un odios atentat la adresa libertății gândirii, pe care îl respingem indignați.

Amarul nostru ni-l îndulcește însă spiritul liniștit, civilizat și distins al d-lui Iászi, profesor și dănsul, dar nu cu ciucuri pe condeiu. Profesorul Iászi constată că pentru naționalități nu să poate accepta decât o singură politică: politica pacinică culturală, recunoașterea postulatelor istorice în întregime, asigurarea desvoltării claselor lor sociale, deci îmbrățișarea întregului lor efort cultural și adus la gradul perfecției prin întregirea tuturor drepturilor cetățenești și în sensul acesta, Iászi perorează pentru o „Mitteleuropa“ care să ridice la conștiință toate culturile naționale câte o formează prin asigurarea progresului intelectual, prin lansarea puterilor culturale în fațelesul organic al cuvântului, cu alte cuvinte, ca în „Mitteleuropa“ să nu se mai găsească naționalități oprimate, veleități politice, subjugări de classă, ci în Europa centrală, puterile unite la un loc să formeze o garanță a progresului intelectual în sprijinul progresului material.

Ideile lui Iászi sunt nobile și noi Românii, le încălim și de astădată. Noi, naționalitatea română, vom fi fericiți, dacă viața noastră națională să va afla supt egida unui temut imperiu și dacă patriotismul nostru nu va însemna un prilej pentru câteva celebrități dubioase ale politicii ungare, ca să ni-l micșoreze pentru a-și susține teoriile ridicole.

Noi dorim din tot sufletul, ca patria să ne fie fericită și țeara să înflorească, dar înflorirea patriei noastre nu poate însemna ruina noastră etnică. Noi, trăim, de o mie de ani ca Români și ca fii Ungariei am putut rămânea tot-

deanna buni patrioți și buni Români, și vom ști rămânea încă— sperăm—câteva mii de ani buni patrioți și buni Români. În „Mitteleuropa“ plănuită, pe harta culturalei, un petec vom însemna și noi Românii și oricât de răi dascăli sunt unii savanți ungari, neamul românesc din Ungaria nu va rămânea decât român.

Atăta am vrut să spunem în discuția savanților maghiari în jurul subiectului „Mitteleuropa“.

Ucrainii.

II.

Sudul Rusiei — adică Ucraina — este adevăratul Cănaan al imperiului moscovit. Aici sunt magaziele de bucate ale Rusiei, aici sunt cele mai mari băi de cărbuni, aici să produce mai mult fier, zahar, tabac și altele.

Să luăm puțin statistică. D'n produsul întreg de cărbuni a Rusiei, care a fost în anul 1912 de 29 milioane tone, — 202 milioane au fost scoase din băile din vatra Donezului din Ucraina. Adecă 70% din produsul întreg cade pe Ucraina, 8 milioane tone pe Polonia și numai 08 milioane tone pe celelalte țări ale Rusiei. Fier brut a dat Ucraina în 1912 de 4133 mil tone — 2795 mil tone, adică iar aproape 70%. Oțel a produs Rusia în 1911 în total 3258,000 tone din acesta 1812-000 tone sunt produsul Ucrainei. Zăharul Rusiei se produce exclusiv în gubernamentele Charkov și Cernigov (88%). Tabacul îi dau gubernamentele Poltava și Cernigov. Nu este decă lucru de mirat că moscovizii s'au năzuit să-și susțină cu sabie și foc puterea asupra acestui ținut bogat, cu pământul negru cel vestit (Cernossjom), în care curge mîre și lapte.

După catastrofa dela Poltava Ucraina ajunge sub stăpânirea moscovită, dar și-a susținut o organizație internă până la 1783. Atunci s'a șters demnitatea de hățman, s'a deslășit organizația militară a cazacilor și Ucraina este împărțită în gubernamente și administrație rusească. Nobilimea ucraină nemulțumită cu aceasta a trimis un delegat secret la curțile europene, ca să întrebe că la caz de război, pot conta ucrainenii la sprijinul Europei.

Contele W. Kapnist este primit în April 1791 într-o audiență secretă la Berlin de cancelariul prusian contele Herzberg care i-a dat următorul răspuns: »Dacă văd a regale în legătura de amiciție cu Rusia; dar dacă vă ajunge chestia la război, este interesul Ucrainei, să facă cele de lipsă pentru dobândirea ajutorului prusiac«.

Pe timpul războiului cu Napoleon au avut muscăli mult de lucru cu u-

crainii și au trebuit să le promită mult, ca după înfrângerea lui Napoleon, să nu le dea nimic. Indignați de această purtare perfidă au înființat nobilii. — În anul 1825 — sub conducerea nobilului de Poltava, sub presidenția lui Lucasevici »Uniunea pentru libertatea Ucrainei« și mai multe cluburi secrete h'omadji.

Răscoala cazacilor din anul 1831 a avut urmarea că guvernul le-a făcut unele concesii ucrainenilor, iar pe cazaci i-a depărtat în Siberia. Atunci s'a înființat »Infrățirea Cyril-Metodică« cu tendință de a redescoperi naționalismul ucrain, apoi însoțirile atâtei Prosvita și cooperațiile economice și industriale.

În 1876 apare apoi vestitul »ucaca« care oprește, — ca în anul 1720, — folosirea limbii ucraine ca limbă literară. Ucrainii înființează atunci după scriitorul Șevcenko »Societatea literară Șevchavchenko« și lucră din răspuneri pentru idealul lor. Nemulțumirea a ajuns la 1902 la culme, când a izbucnit apoi revoluția cea mare. Atunci s'a întrepus însuș Țarul și le-a dat iar deplină libertate. Urmarea o știm. În cea dintâi dumă au ales ucrainenii 52 deputați naționaliști.

Preoțimea ucraină este crescută în spirit ucrain, așa încât episcopul Parjenyi de Kamanetz Podol-k-j a persecutat formal preoțimea neucraină, (deaceia a trebuit să-și părăsească și scaunul episcopesc).

Invățătoria încă este o sentimente ucraine, așa încât în anul 1905 învățătorii au cerut dela contele Witte înființarea unei catedre pentru limba și literatura ucraină la universitatea din Kiev. La adunarea generală a reuniunii imperiale învățătorii trimis la anul 1914 la Petersburg s'a primit o hotărâre: să se facă un memorandum pentru introducerea limbii ucraine în școlile populare. Guvernul nu a primit propunerea învățătorilor și contele Mentk-k-w scrie în »Nowoje Wreme« că întreaga învățătorie ar trebui depărtată în Siberia.

Propunerea aceasta nu a fost primită pentru că s'au întrepus oameii de seamă pentru cauza ucraină. Astfel au vorbit deputați M. Lukoff, Roditjef și Jwan w pentru ucrain. Istă ce a zis M. Lukoff în ședința dumei din 24 Februarie 1914.

»În toate fazele vieții întră elementul ucrain. Armata rusească, școala rusească și autoritățile rusești produc numai fereări cari atăta sentimentul național al ucrainenilor. Mișcarea ucraină s'a pornit din jos în sus, ea este foarte democratică și este condusă de însuș poporul, tocmai de acela este imposibil a o suprîmă. Dacă nu'și schimbă guvernul politic, vom ajunge acolo că vom aprinde și mai tare această mișcare, a cărei flacăra se vor întoarce spre noi.«

Profeția politicianului rus s'a împlinit. Ucrainii s'au organizat atât în lăuntru cât și înafară. Centrul mișcării lor este Viena unde au două organe

Războiul a fost...

după Al. Petofi.

Războiul a fost întotdeauna
A gândurilor mele floare,
Războiul pentru libertate
Purtat cu-a sângelui șiroaie!

Un singur lucru-i sfânt pe lume,
De-a sângelui tău jertfă, vrednic,
Demn de a-ți săpa cu arma
Pentru el mormântu-ți vecinic;

Și acesta-i: libertatea!
Nebuni au fost aceia toți
Care și-au jertfit viața
Altui scop, ca bieți iloți.

Pace, pace dați-i lumii,
Dar nu pace de pomană,
Pacea sfântă, dăruită
De a libertății mână.

Când, părtași de-această pace,
Nu se va mai plânge nime,
Armele-aranca-vom veseli
În a mării adâncime.

Pân'atuncia însă n'nr'una
Vom striga: la arme, l'armel
De-ar ținea măcar războiul
Pân'ce lumea-o să se darmel!

S. Tamba.

Scrisoare lui Gheorghe Enescu.

De: Emil Isac.

Îți cer înainte de toate lertare că-ți destăluces un plan. Știu și sănt convins că tu, vei înfăptui opera română, pe care o așteptăm cu toții. Musica românească este fată vitregă, pribeagă, nelțeleasă, adese-ori insultată, ea cutrieră țările străine, căutând adăpost între streini, cerând emoția altora pentru suferințele ei.

Și nenumărați sănt credincioșii ei. Îi vezi pretutindeni... La metropolitana House-ul din New-York și la opera din Berlin și Viena, cântă zeci de artiști români și cântă opere streine. Avem elementele cele mai puternice muzicale, care toate la un loc, ar putea forma zece stagiuni de operă. Și totuș, n'avem nici o instituție de artă, care să adune

la un loc artiștii români. Artistul român este astăzi Ahasverul lumii și șarmanul Ionathan nu are mai tristă soartă decât cântărețul român.

Compozitorul român scrie pentru teatrele streine. Tu, ai trebuit să te duci la Londra și la Paris, ca să și-se recunoască suveranitatea. Dăoara Văcărescu a scris Cobzarul pentru opera din Paris, cavalerul Fiondor s-a împus la Viena. Pantazi își joacă baleturile la Budapesta... Și avem atăta compozitori, care ar putea pune pe strună ori în flaut durerile și bucuriile neamului acesta mfericit. »Băieții noștri« muzicali au învățat toate știricurile unui Vincent d'Indy, Strauss și Massenet, avem câteva talente, pe care le cunoști și tu și care s'ajunge în situație fericită ar putea realiza aspirațiile de artă ale românismului. Și la București, nu s'a stăruit niciedată pentru ridicarea unei opere române.

Muzica este reprezentată prin câteva concerte simfonice ale orchestrei ministeriului, prin câteva concerte independente susținute de casele muzicale, arare-ori, la teatrul Național, să predă câte-o operă slabă a căutării conte Italian supt pretextul unui scop caritativ — dar arta muzicală este lăsată în seama sorței și ce este și mai

rău, în seama unor amatori care confundă mica lor personalitate cu idealul cultural al unui neam întreg.

Iubita Enescu, cuvintele acestelor dă actualitate că am cutrierat câteva capitale și am avut ocazia nu știu a căta oră, a vorbi cu câțiva artiști români, angajați la opere streine. Am vorbit cu unul, care este astăzi o putere a operii imperiale și cântărețul îmi spunea cu lacrimi în ochi, că îi doare inima că a trebuit să ne părăzească și că ar reveni oricând cu o piată micșorată chiar, dacă în sfârșit s-ar înjgeba opera română în București.

Firește, în cursul războiului nu să pot discuta unele chestiuni, care interesează sufletul mi mult, decât rațiunea. Ar fi înoportun, să vorbim de liră când tunul este lira culturală a fiecărui neam și ar fi ridicol să căutăm sonate, ori să scriem prefețe estetice despre ochii cutrieri fete, când șrapnelul sfărțică în bucăți pe oameii b'ânzi. Dar războiul ne aduce la suferință nu numai energile și forțele, ci și păcatele. Acum vedem, ce ne a lipsit și ce ne va lipsi și aici-odată nu este atât de potrivit momentul pentru a consolida unitatea de gândiri și deci a

prepara însăș unitatea culturală a unui neam.

Germanii, un popor admirabil prin organizația lor aproape biblică, o simt aceasta. În cursul războiului, teoreticianii germani să ocupă de-a largul cu toate chestiunile ce pot interesa neamul lor și înteresul nu să-l bește a stăru în sistematic pentru susținerea unei propagande culturale. Noi Românii supt orice sceptru ne-am afla, și șanlem mândri să susținem că supt sceptrul fecăruia, românem buni patrioți și buni Români, putem avea alt ideal, decât să ne avem înfăptuit idealul cultural?

Noi, Românii din Transilvania săm fi fericiți dacă am ști că toți frații noștri și cel nenorocit din Basarabia și cel fericit din România, progresează cu noi împreună. Șanlem entuziasmați de progresul României ține și șberul lui Vlaicu, versul lui Eminescu, cântarea ta, pânza lui Grigorescu ori condeul lui Iorga, ne sănt pentru toți Românii de acelaș preț. Nu cunoaștem avanteje în detrimental celor nenorociți — și bineînțeles, ne-ar durea orice suferință românească, să vie de ori undă, să aparțină oricui.

M-au durut deci—îmi poți crede— foarte mult cuvintele artistului român

de publicitate cu un comitet de acțiune, care agită pentru cauza comună. Migrația lor este sprijinită de germanism și înțelegerea cu germanii vrea să reinființeze iar Ucraina cea veche și a regatului de Kiev.
Dr. A. R.

Alegera de Mitropolit și Arhiepiscop gr.-oriental român.

Intrunindu-se Consistorul mitropolitan român gr. or. Miercuri dimineața la Sibiu sub prezidiul P. S. Sa Episcopului I. I. Pop în ședință plenară, a hotărât după o dezbateră matură de 3 zile, ca congresul să fie convocat pe 23 Iulie (5 August n.) și zilele următoare la Sibiu în scopul împlinirii scaunului văduvit mitropolitan.

Anunțarea convocării congresului s-a făcut pe 1. Iulie la cunoștință din partea Maj. Sale se va face conform Statutului organic în decurs de 3 luni dela mearta Mitropolitului.

Termenul de aparență atât de depărtat al alegerii, se motivează prin necesitatea, că înainte de intrarea congresului electoral trebuie să se facă în întreaga Mitropolie alegerile de deputați congresuali atât ordinari cât și ad hoc — procedură care reclamă timp mai îndelungat — și întrunirea congresului electoral trebuie să se facă prin urmare sesiunea c-ard ar a congresului care de asemenea are să fie luată la cunoștință de Maj. Sa. Acest congres ordinar va fi convocat pe ziua 17/30 Iulie și cele următoare.

Termenul alegerilor de deputați congresuali are să fie fixat pentru fiecare dieceză prin consistorul plenar al diecezei.

După socoteala aproximativă — luându-se în considerare greutatea comunicațiilor — au a se întruni aceste consistoare plenare diecezane până cel mult la 25 Februarie (9 Martie), iar procedura electorală (publicarea, votarea, scrutinul etc.) va avea loc probabil între zilele 25 Martie (9 Aprilie n.) și 8/21 Mai, așa că până la 3/15 Iulie va fi Consistorul Mitropolitan în situația a-și împlini în fața alegerilor terminate, datorințele impuse de Statut și Regulament.

Până la împlinirea scaunului văduvit mitropolitan va împlini agenda de president al Consistoriului Mitropolitan P. S. Sa Episcopul Aradului I. I. Pop, iar agenda de president al Consistoriului Arhidiecezan I. P. Cuv. vicariului Arhimandrit Dr. II. Pușcariu resp. locțiitorul său I. P. C. Sa Arhimandrit Dr. E. Roșca.
D. I.

Cu privire la hotărârile Consistoriului Mitropolitan «Tel. român» publică următorul comunicat:

În urma morții înțeleptului și premeritatului Arhiepiscop și Mitropolit al bisericii noastre Ioan Mețianu, consistorul mitropolitan s-a întrunit în ședință plenară imediat după înmormântare, Mercuri și Joi, aici, în Sibiu, sub prezidenția P. S. Sala, Episcopului Ioan I. Papp al Aradului, și după o matură examinare a situației a luat hotărârea, ca să fie convocat congresul național bisericesc ordinar pe 17/30 Iulie a. c. la Sibiu, iar în 23

Iulie (5 August n.) să se întrunească congresul electoral, pentru alegerea noului cap al bisericii. În scopul acesta sunt a se face alegeri de deputați congresuali în întreaga mitropolie, și anume, atât a deputaților pentru congresul ordinar, cât și a deputaților ad hoc, cari sunt de ales în arhidieceză numai pentru congresul electoral. Alegerile sunt a se face astfel ca actele electorale să fie intrate la mitropolie până la 22 Maiu (4 Iunie n.) Măsurile necesare în privința acesteia le vor lua consistoarele eparchiale.

Din România.

Schimbări importante politice. — Tratatul între România și Grecia. — Muniții românești oprite în Rusia.

Ziarul «Opinia» din Iași comunică următoarea informație:

Un parlamentar liberal — socialist pe vremuri, dar un generos — a declarat acum câteva zile unui cerc de oameni politici într'un oraș limitrof cu Prutul, că se vor produce la noi importante schimbări politice, în sensul formării unui guvern Maloescu-Carp Marghiloman. Misiunea viitorului guvern ar fi de a decide o eventuală mobilizare pentru a da o urmare cerinței Puterilor Centrale, dacă vor izbîni prin o nouă ofensivă, să ocupe Besarabia.

Acel guvern, a adăugat parlamentarul citat, va fi ajutat de opoziția liberală în aspirația de a mări teritoriul României.

Un diplomat român, acreditat pe lângă unul din guvernele balcanice, aflându-se de câteva zile în Capitală, a făcut un redactor al ziarului bușureștean «Libertatea» următoarele interesante declarații:

Politica adoptată de guvernul român, aprobată de factorii constituționali, a fost și este cea mai cuminte politică pentru o țară mică ca a noastră cu resurse mici în oameni, în material de război și bani.

Războiul european, după cum vedeți, este un război mai mult de uzură. În această luptă uriașă, e greu ca o parte să poată reperta asupra celeilalte, una din acele victorii hotărâtoare, care să-i permită a dicta condițiunile de pace învinsului.

De aceea, e bine ca statele mici să-și păstreze forțele intacte pentru ziua răfueii socotelilor, când cuvântul lor va putea avea greutatea cuvenită, în raport cu preparativele ce va fi știut să facă, spre a fi ascultată.

România, luând partea unuia din beligeranți putea să risce totul pentru tot. Ea a preferat să aștepte și să se prepare pentru ziua cea mare.

În această ordine de idei, continuă interlocutorul nostru, pot să-ți fac o destăinuire: între România și Grecia au loc tratative, pentru ca aceste două țări să se prezinte unite în fața aeropagului european.

Nu se poate ca soarta balcanilor să fie regulată fără partici-

parea acestor două țări. Dar în afară de chestia balcanică, România ca și Grecia au revendicări de făcut, revendicări de cari trebuie să se tie seamă, dacă se vor prezenta unite și la momentul oportun.

Tratative se urmează și în această direcție de către ministrul nostru la Atena, ajutat de ministrul nostru acreditat pe lângă guvernul sârb, care, deasemenea se află la Atena, și am încredere că ele vor reuși dat fiind atitudinea hotărâtă a regelui Greciei, care nu se lasă intimidat nici de unul nici de altul.

Din România.

Schimbări importante politice. — Tratatul între România și Grecia. — Muniții românești oprite în Rusia.

Ziarul «Opinia» din Iași comunică următoarea informație:

Un parlamentar liberal — socialist pe vremuri, dar un generos — a declarat acum câteva zile unui cerc de oameni politici într'un oraș limitrof cu Prutul, că se vor produce la noi importante schimbări politice, în sensul formării unui guvern Maloescu-Carp Marghiloman. Misiunea viitorului guvern ar fi de a decide o eventuală mobilizare pentru a da o urmare cerinței Puterilor Centrale, dacă vor izbîni prin o nouă ofensivă, să ocupe Besarabia.

Acel guvern, a adăugat parlamentarul citat, va fi ajutat de opoziția liberală în aspirația de a mări teritoriul României.

Un diplomat român, acreditat pe lângă unul din guvernele balcanice, aflându-se de câteva zile în Capitală, a făcut un redactor al ziarului bușureștean «Libertatea» următoarele interesante declarații:

Politica adoptată de guvernul român, aprobată de factorii constituționali, a fost și este cea mai cuminte politică pentru o țară mică ca a noastră cu resurse mici în oameni, în material de război și bani.

Războiul european, după cum vedeți, este un război mai mult de uzură. În această luptă uriașă, e greu ca o parte să poată reperta asupra celeilalte, una din acele victorii hotărâtoare, care să-i permită a dicta condițiunile de pace învinsului.

De aceea, e bine ca statele mici să-și păstreze forțele intacte pentru ziua răfueii socotelilor, când cuvântul lor va putea avea greutatea cuvenită, în raport cu preparativele ce va fi știut să facă, spre a fi ascultată.

România, luând partea unuia din beligeranți putea să risce totul pentru tot. Ea a preferat să aștepte și să se prepare pentru ziua cea mare.

În această ordine de idei, continuă interlocutorul nostru, pot să-ți fac o destăinuire: între România și Grecia au loc tratative, pentru ca aceste două țări să se prezinte unite în fața aeropagului european.

Nu se poate ca soarta balcanilor să fie regulată fără partici-

Din Camera ungară.

Limba germană în învățământul secundar. — Tisza despre chestia invalidilor, despre muncile agricole și despre scumpete.

În ședința de ieri (15 Febr. n.) a camerei deputatului Sághy a desaprobat declarațiile ministrului de culte, care a prezentat instrucția limbii germane ca centru și mijloc al instrucției. Oratorul învinuiește apoi guvernul, că el ar fi cauza scumpirii tuturor mijloacelor de trai prin ordinațiuni defectuase și de încheiere propune să se primăcă rezoluțiunea partidelor opoziționale.

Ministrul-președinte contele Tisza rectifică mai întâi cele spuse de dep. Sághy despre declarațiile făcute de ministrul de culte. Tisza zice, că ministrul loca înainte de război a enunțat în cameră, că e necesară o instrucțiune mai intensă în limba germană în școlile secundare. Această enunțățiune a fost primită de întreaga cameră.

Tisza reflectează apoi la cele spuse de Apponyi referitor la invalidi și la ordinațiunile lansate în această afacere. Numărul invalidilor se ține nelăturat în evidență: 29.000 sunt înșiși în evidență pentru război extern, iar 5811 pentru morburii interne în 7900 cazuri procedura e în gurgere. Noi trebuie să facem totul, pentru ca de la acum să creștem instituțiunile, cari să corăspundă vindecării tuberculoșilor, de oarece boala de plămâni cu siguranță se vor arăta în mare număr. Tisza expune apoi dezvoltarea îngrijirii invalidilor prin guvern și societate.

În ce privește muncile agricole, guvernul ia toate dispozițiile posibile, pentru a se îngrijii în timp de isprăvire a acestora. S-au luat de asemenea măsuri corăspunzătoare pentru folosirea prizonierilor la aceste muncii.

În ce privește moartea, guvernul se află în necontent contact cu guvernul austriac și german, nelăsând să treacă nici un privilegiu în scopul acesta.

Creșterea anormală a pretului untului se reduce exclusiv la lipsa untului, prin căderea de fapt, că în primăvara trecută au trebuit să se reînchidă proviziunile de ucuras pentru hrănirea populației, ceea ce a avut ca urmare lipsa de ucuras pentru îngrășarea porcelor. Urcarea nepermisă a preturilor trebuie urmărită, dar nu poate fi desaprobată nici o bancă sau alt comerșant, deși acesta fac pe mijloacelor între producători și consumatori, pentru cumpărarea de mijloace de trai.

Ofensiva dela Salonic.

Pregătirile ententei. Un starist rus despre pregătirile Puterilor centrale. Grecii și un eventual atac bulgar.

Ziarele elvețiene și italiene aduc noul amănunt despre pregătirile ententei în vederea ofensivei dela Salonic. Astfel se anunță din Genă, că de 8 zile se debarcă la Salonic mari cantități de material de război și numeroase baterii de artilerie grea franceză. Nelăturat seces noui transporturi franceze.

»Secol« anunță din Atena, că toate trupele sârbești — după cum se spune în număr de 120.000 — se concentrează pe insula Corfu, de unde sunt transportate la Salonic.

Ziarul «Berliner Naționalzeitung» comunică dela granița rusească:

Reprezentantul din Salonic al unui ziar din Petersburg a avut o convorbire cu un general al armatei franceze din Orient, care i-a spus între altele, că Puterile Centrale sunt actualmente ocupate să fortifice pas de pas plământul Serbiei, pentru a se asigura în contra unei eventuale retrageri. Pararel cu aceasta dușmanul pregătește cu mare precauțiune atacul în contra Saloniceului. La acest atac vor participa fără îndoială și mortierele de 42 cm. Când va urma atacul, nu e încă sigur, probabil că se așteaptă mai întâi repararea drumurilor. Aceasta însă nu e dătător de ton. Lucrul de căpetenie este, că prestigiul și interesele Bulgariei și ale Germaniei impun necondiționat un atac.

Conform informațiilor ziarului «Journal des Balkans» reprezentantul Greciei la Sofia ar fi declarat într-o convorbire avută săptămăna trecută cu prim-ministrul Radoslavow, că Grecia e decisă să rămână neutră chiar și în cazul unui atac bulgar asupra Saloniceului.

»Ocuparea orașului Elbassan. Trupele bulgare au ocupat alaltăeri orașul albanez Elbassan.

SITUAȚIA de câmpul de războiu.

Asi dimineață am primit dela biroul de presă al prim-ministrului următoarele comunicate oficiale telegrafice:

Budapesta 15 Februarie. — Din marele cartier general al nostru se comunică oficial cu data de azi:

În nordul monarhiei.

În Galizia-estică s-a potențat activitatea războinică a aviatorilor dușmani, dar ea a rămas fără nici un rezultat. La nord-vest dela Tarnopol un aviator german a făcut să se prăbușească un avion rusec. Pasagerii sunt morți.

La granițele italiene.

Pe frontul dela Carintia artileria dușmană a bombardat eri pozițiunile noastre aflătoare de ambele părți dela Seissera și valea Seebach, la vest dela Raibl. La miezul nopții a deschis contra frontului nostru dintr-o Felatale și Wischberg un foc violent. Seara Italianii au atacat la Flitsch noua noastră poziție din regiunea Bombon, dar au fost respinși suferind mari pierderi.

Luptele violente de artilerie pe frontul dela Ifforal continuă.

Eri dimineața una din escadrelor noastre aeriene, constătătoare din 11 avioane, a aruncat bombe asupra grăii și a stabilimentelor fabricilor din Milano, unde s-au observat puternice coloane de fum. Nelăsându-se influința de focul tunurilor și al avioanelor de apărare ale dușmanului, ofițerii observatori au efectuit bombardarea conform planului. Lupta aeriană s-a terminat în cele din urmă în favorul nostru și aviatorii dușmani au părăsit terenul. Afară de aceasta mai multe avioane au aruncat cu succes vizibil bombe asupra unei fabrici din Schio. Toate avioanele s-au relintors în bună stare.

Câmpul de operații din Balcani.

Nimic nou. General de divizie Höfer, locțiitorul șefului de stat major.

Pe frontul anglo-franco-ruso-german.

Berlin, 15 Februarie — Buletinul oficial al mareului cartier general german e pentru ziua de azi următorul:

Pe câmpul de operații dela vest: La sud-est dela Ypern trupele noastre, după o pregătire estinsă de foc de artilerie și de mine, au luat aproximativ 800 metri din pozițiunea engleză; o mare parte din cei din tranșee a căzut, un ofițer și câteva duzini de soldați au fost făcuți prizonieri.

Pe șoseaua Lens — Bethune după o explozie succesează am ocupat marginea pălăiei. Dușmanul a continuat bombardarea orașului Lens și a suburbiilor sale. La sud dela Somme au urmat atacurilor franceze zadarnice cu granate de mână până noaptea târziu lupte necontentite de artilerie.

La nord-vest dela Reims încercările de atac cu gazuri ale Francezilor au rămas fără succes. În Champagne după o pregătire puternică de foc de artilerie a urmat un atac mai slab contra noii noastre poziții la nord-vest dela Tahure, dar el a fost cu înlesnire respins.

La ost dela Maas dușmanul a susținut un foc violent contra frontului nostru dintre Flabas și Ornes.

Un contra-atac nocturn al Francezilor a eșuat înaintea poziției luate dela ei, la Obersept.

La ost și sud-est.

Situația în general e neschimbată Pe frontul armatei generalului conte Bothmer au avut loc lupte violente de artilerie. La Groblă lângă Siret, la nord-vest dela Tarnopol, un aviator german a împușcat un avion rusec. Pilotul și observatorul sunt morți.

înstrăinat. De ce nu poate cânta din sufletul lui luminat, în Opera română? De ce trebuie să bolborosească graiu strein și să facă temene lojilor, în care ascultă un popor strein melodii trecătoare sale tinerete?

De ce desface atâtea talent române, aci d'gustat, aci înstrăinat și de ce asimilarea culturală a celor mai prețioase elemente să face mai repede decât a celor mai simpli analfabetei?

— Pentru că artistul cere lumea! Mi-ai răspunde tu dragă Gheorghe, pen'rucă un artist nu poate aștepta. Sufletul unui artist este un gravot de flori, ce vestește dacă nu este udut cu zimbet și cu lacrimi, sufletul unui artist are lipă de strălucire, de căldura iubirei, de aplous, de bacuria învingerei. Sufletul de artist nu poate îmbătrâni în așteptare, căci frumoasă este fata care vrea să coară mirul fericii și dinții căzuți și cu părul abilit de vreme? — sufletul de artist trebuie să fie totdeauna un cântec de primăvară, dar nu cântat cu manivela flașetelii.

Și dacă mă gândesc, cum cred că te gândești și tu, că atâtea suflete de artist români cer arpile streinilor ca să poată sbura — nu pot să găsesc

seca acestora. Să fim noi Românii, un neam atât de sireac, încât să nu putem susținea o tagmă a preoților frumozului? Dar nu fiecare scriitor al nostru, fiecare pictor, artist, ori savant al nostru, ar merita de-o mie de ori automobilul ce poartă pe cănătar la bursă?... Dar, nu s'ar putea, ca preoții frumozului, să trăiască frumos și viața lor să fie lipsită de suferințele meschine ale traiului?

Ori și astăzi, în secolul civilizată, artistul român să consume ceapă de cină și să înghețe într-o cameră de mansardă? Ori și astăzi, artistul român, să cânte asemenea privighetoarelor orbe din poveste și să fie vesel o viață întreagă, că după moarte un cutare pedant îl va descoperi și atunci sub statula lui să vor pîmba dolcele și soldații?... Tu, dragul meu Gheorghe, ai fost dintre cei dintâi artiști români, care a-ți înșeies puterea geniului românesc și care nu v-ați lăsat țărâni la orientalism. Tu te-ai dus în Europe, ca să curești zimbetul bătrân de pe buze rafinate și ai adus acasă, nu numai gloria unui nume strălucit, ci și mulți, mulți poii. Și oricât am disprețuit noi artiștii poii, într'un aur să micșorează un sistem întreg al vieții. Dacă îl ai:

fericirea nu te ocolește, dacă nu-l ai: mori cu'n corn uscat între degete și cu o spălătoreasă la căpătâl...

Dragul meu Eneacu, în cursul războiului nicodată n'am fost individualist, și dacă astăzi pentru un moment, am »divagat« de la teze concrete, o fac, căci simt că munca ta strălucitoare, de-a înșina o operă română este de cel puțin atât de importantă pentru viitorul neamului nostru ca o canoadă pe cutare front. Și dacă unei canoadă i să dă cinstea de-a ocupa o coloană din cutare zar, poate și scrisorii aceste, i-să va găsi loc și i-să va scuza apariția.

Din parte-mi, aș dori din toată inima, ca după războiu, după stătea dărăbări câte a făcut soartea, să se risice o nouă clădire. Să văd Opera română, numai odată, și să aud cântând românește pe Alcoverii noștri cari astăzi colindă grația lorzilor, a Măstărilor și a Ciupilor — și cred că emoția mea ar fi mai mare decât dacă mi-ar cădea din ceru o bancnotă de-un milion.

Cămpul de operațiuni din Balcani.

Nimic nou.

Serbarea Crăciunului

În Spitalul de rezervă din Deva

- Dăre de seamă -

- Fine -

Reuniunea femeilor române din comitatul Huniadoarei a întreprins colecte, cu scop, de a serba și a dăruii în ajunul Crăciunului pe estații răniți din spitalele din Deva.

Pentru aceasta serbare au încurs următoarele contribuiri pe:

Colecta din cercul notariului Sântuhalma: Din comuna: Sântandres: Modola Iuan 2.80. Murar Nicolae 1.30. Ocoș Aron cocoș 2.60. Archian Avram mătă 1.30. Murar Petru Busuoc 2.30. Murar Aron 1.30. Murar Nicolae 1.30. Murar Aron-diseu 2.80. Andreșel Iuon-pelou 2.80. Muntean Alexandru 1.30. Ocoș Mihai-dascăl 2.80. Ocoș Iuț 1.30. Ocoș George 1.30. Dugaclu Petru-Duca 1.30. Archian Petru-mătă 1.30. Bede Avram-Cedros 2.80. vād. Bora Avel 1.30. Murar Nicolae-rehaze 1.30. Săncrăian Mihai 1.30. Muntean Aron-ghibu 1.30. Muntean Iliă 1.30. George Popovici 1.30. Murar Adam busuoc 2.80. Popa George-plătuț 1.30. Popa Iuon-p-nțeluc 1.30. Bede Moise 2.80. Chiriță Mihai-bercă 1.30. Popa Iuon Morcol 1.30. Popa Eva 1.30. Crășan Mihai 1.30. Sora Nicolae 1.30. Chiriță Petru-occa 1.50. Ocoș Petru-Ilean 1.50.

Din comuna Șăulești: Muntean Alisandru 1.30. Lăcțuș Petru 1.30. Lădar Nistor 1.30. Magurean Iuon sen. 1.30. Crășan Iuon 1.30. Susan Nistor 1.30. Buda Istvan 5.20. - Maler Petru 2.80.

Din comuna Sântuhalma: Șerban Petru-cucu 2.60. Igna Petru diau 1.30. Borță Petru Albuț 1.30. Riposan Iuon 1.30. Igna Mihai a lui Iuon 1.30. Igna Mihai naștel 1.30. Raț Petru 1.30. Igna George 1.30 cu totul 83.60.

Colecta Doamnei Dora Candrea din Deva: Dna Maria Șinca din Batz 10 cor. - Dna Valeria Vuleu 10. cor. Doamna Valeria Șinca 4 cor. cu totu 24 cor.

Colecta parohului G. Popovici din Sântandres: Lucretia Popovici 5 cor. Cătuța Băda uale 2 cor. Anisa Săncrăian 2 cor. Anisa Murari 1 cor. Fica Artian 1 cor. Jofia Murari d'ac 1 cor. Maria Muntean ghibu 1 cor. Eva Murari luți 1 cor. Maria Andreșel 1 cor. Maria Modola 1 cor. Cătuța Dugacl 1 cor. Juța Murari na 1 cor. Juța Murari Buz. 1 cor. Anisa Sora 1 cor. Maria Dugacl 40 fl. Anica Dugacl 1 cor. Anisa Prunșag 1 cor. Sam'ca Ocoș 1 cor. Veta Băda 1 cor. Sofia Fica 1 cor. Cătu Muntean 2 cor. Sofia Modola 2 cor. Sofia Muntean 1 cor. Neți Băda 1 cor. Frosina Dugacl 1 cor. Vuța Ocoș 2 cor. Eva Popa 1 cor. Anisa Magurean 1 cor. Fica Muntean 1 cor. Vuța Murari 2 cor. Maria Murari 1. Aron 40 fl. Asebedă Murari 1 cor. Maria Murari 1. Aron 1 cor. 20 fl. Sofia Andreșel 60 fl. Maria Muntean Șandru 1 cor. Juța Huleț 50 fl. Cătu Murari lui Iean 2 cor. Nca Ocoș 1 cor. Maria Murtean 1. Nicolae 60 fl. Cătuța Popa 1 cor. Juța Ocoș 1. George 2 cor. Maria Ocoș 30 fl. Juța Muntean 1 cor. Vica Murari 60 fl. Cătu Băda 1 cor. Borțica Băda 60 Sofia Băda 1 cor. 20 fl. Anisa Murari 1. Neculae 2 cor. Sănsiana Tirilă 80 fl. Jofia Tirilă 1 cor. Jofia Muntean 1. Nicolae 40 fl. Mariți Băda 1. Ion 2 cor. Juța Băda 1. Avram 1 cor. 40 fl. Freja Artian 1 cor. Maria Artian 1 cor. Maria Crășan 50 fl. Juța Muntean 1. Iliă 1 cor. Maria Popa 1 cor. Eva Murari 1. Nicolae 1 cor. Maria Andreșel 1. Avram 1 cor. cu totul 69 cor. 80 fl.

Colecta parohului Aurel Crisan, din Brădăței. Din comunele Brădăței, Godinești și Petrești: Aurel Crășan 1 cor. Maria Crășan 2 cor. Alisandru Crășan 2. - George Botta 160 - Finața Crășan a lui Moise 70 fl. Ioan Lasou 80 fl. - Faven Valeria 40. - Cătuța Crășan 40 fl. Toder Tripa 20 fl. Ioan Botta 1 cor. Iancu Dragoș 20 fl. Nicolae Herșu 20 fl. Aron Tripa 20 fl. - Alexă Igna 20 fl. Aurel Bretotean. 10 fl. - Frosina Anchița 20 fl. - Nicolae Ardelean 20 fl. Nota Petru; 10 fl. - Ioan Bretotean 12. fl. - Florea Ardelean 20 fl. Marina Andrica 20 fl. Veronica Neag 20 fl. Moise Neag 10 fl. soția lui Medrea Gilgor 30 - Tripa Măsefia 20 fl. Iacob Iosif 20 fl. Ardelean Rusalin 20 fl. - Roșu Ioan 10 fl. - Negru Iosif 20 fl. Burză Ioan și Mariaora 40 fl. Burză Aron și Florina 20 fl. - Negru Angel 20 fl. Burză George 20 fl. Burza Nicolae și Piana 80 fl. Negru Ambrosie 10 fl. Burză Vichentie și Eva 40 fl. Roșu Crășun 30 fl. Botta Iuliana și Ica Lucreția 60 fl. - Negru George 20 fl. Negru Alexă 20 fl. Iacob Iuon 20 fl. Negru Drăgan 20 fl. - Negru Maria 20 fl. Negru Valeria 20 fl. - Papa Danila, 20 fl. - Negru Danila

20 fl. - Crășan Teofil 1 cor. Lasc Samsou 1. cor. - Lasc Aron 50 fl. - Crășan Gilgor 40 fl. - Nicoara Moisa 30 fl. - Crăciun Vasile 20 fl. - Nicoară Samsou și Negru Samsou 20 fl. - Crășan Petru și Nicoara Samsou 40. cu totul 21.82.

La oclată 1786.43. fl. Din această sumă s'au spesat pentru dar. l dat soldaților răniți de la spitalele din Deva, și pentru copiii dela școala română din los 1217.02 iar restul de 569.41 s'au depus la institutul de credit și econ. »Decobale ca »Fond pentru răniți».

Pentru aceste marimonioase daruri, să exprimă, în numele Reuniunii noastre, cea mai ferbinte mulțumită, atât contribuitorilor, cât și colectanților, precum și celor cari au contribuit cu conlucrarea lor la reușita și înălțarea sărbării. Deva la 27 Ianuarie 1916.

Elena Pop Hosszu Leagin president.

Dionistu Ardelean secretar

Chemarea sub arme a rezerviștilor români din Salonic. Zărele elvețiene comunică din Salonic :

Rezerviștii români, cari se aflau în Salonic, au primit ordin să se întoarcă de urgență în patria lor.

Pentru sărmanii soldați români, cărora li s'au amputat picioare sau mâni și cari și-au pierdut lumina ochilor.

Transport din n-rul trecut 13608 c. 61 f.

D-l Victor Varga preot gr. cat. Poptelec. 17 > D-l Alex. Comșa funcț. filiala »Albina» Mediaș. 4 >

La oclată 13629 c. 01 f

Subscria în numele meu și al copiilor mei vin pe această cale a exprima sincere mulțumite tuturor acelor pretini și binevoitori, cari atât cu graul viu cât și prin scrierile și depeșe sau încercat să ne aline groaznică durere și jale de carea suntem cuprinși în urma mutării la cele eterne a scumpul și ne nitatei mele soții.

Amalia născută Nagy.

În special mulțumesc contraților preoți cari au luat parte la actul înmormântării întâmplată în Zăul de câmpie în 11 Ianuar a. n. a. c.

Tuigheș, la 14 Febr 1916 Gregorlu Nistoru paroh gr-cath.

Adânc mișcat de dovezile de prietenie și dragoste, ce am întâmpinat cu ocazia nemărginitel dureri prin moartea prea timpurie a iubitei și scumpul soții

Ludovica Deac n. Pop

zdrobită de pierderea prea iubitului fiu Horația, mulțumesc din adâncul sufletului tuturor cunoscuților, pretenilor și stimătorilor, cari au grăbit a aduce o ameliorare a durerii fără păreche prin caldă condoleanțe.

Păcleș, 12. Februarie 1916. nemângăiat soțiu David Deac.

ȘTIRI.

- 14 Februarie n. 1916

Pentru orfelinatul din Sibiu. »Tel. Rom.» publică în nrul de ieri o dare de seamă despre sumele intrate până acum la cassa arhidiecezană pentru înființarea orfelinatului din Sibiu, cari se urcă la 16 779 cor. și 26 fleri.

La moartea Mitropolitului Ioan. Într-o delegație, cari și-au exprimat din prilejul morții Mitropolitului Ioan condoleanțele lor adânc simțite, a fost și deputațiunea fondului școlar grănițaresc din Sibiu condusă de d-l Arsenia Bunea, secretarul acestui comitet.

La masa studenților »V. Onișu» au contribuit: D-l Voicu Hamsea și soția Elena, protop. emer. în Lipova, în memoria prea iubitului și neuitatului frate resp. cumnat a Arhimandritului și Augustin Hamsea, 86 cor. D-l Dr. Aurel Clobar și soția Olimpia, advoc. în Lipova, în amintirea iubitului lor unchiu Arhimand. și Augus. Hamsea, 20 cor. D-l Dr. Roman Rudnean și soția Veturia, medic în Timișoara, în amintirea iubitului lor unchiu Arhim și Agus-

Hamsea 20 cor. D-l Nicolae Tiu, din Brașov-Șchelu, acuma pe câmpul de luptă, prin P. Debu preot militar 10 cor. Primească generoșii donatori si-cere mulțumite. Direcțiunea mesei studenților.

Necrolog. Pătruși de adâncă durere aducem la cunoștința tuturor rudeniilor, amicilor și cunoscuților noștri că scumpul, mult iubitul și neuitatul nostru unchi Vasile Muntean Doi-on după scurte suferințe, împărățit fiind cu Sf. Taine și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului Luni dimineața la 4 oare, în 14 Februarie n. a. c., în al 74-lea an al vieții, fost epitrop și membru în Comitetul bisericii Sf. Nicolae. Rămășițele pământaște ale scumpul defunct se vor ridica din casele proprii și se vor așeza spre vecinici odihă în cimitirul bisericii Sf. Treimi de pe Tocele Miarauri, în 16 Februarie n. a. e. la ora 3 p. m. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată. Maria Bărbier ca soră, Ioan și Paraschiva Bărbier, ca nepoți. Precum și numeroși strănepoți.

Brașov în 15 Martie n. 1916.

Rugărele pentru dispensarea de serviciu militar - scutite de timbru. Cetim »F. P. Rom.» Până acum - după cum se știe, fiecare rugare pentru scutirea de serviciu militar trebuia provăzută cu timbru de 1 coroană, iar aceluzele fiecare cu câte un timbru de 30 flori. Contraveniențele erau pedepsite conform legii. Acum însă, după cum aflăm, ministrul de finanțe a sters amenda care era încă în curs dispunând totodată ca rugărele pentru dispensarea de miliție să fie pe vltor scutite de timbru.

O inspecție. Din cauza cutremurului de pământ, - scrie »Olteanul» - d-l Lux Kalmán renumitul inginer de anticități din Budapesta a fost trimis din partea »Comisiunii regniolare a monumentelor antice» la Făgăraș, ca să cerceteze și inspecteze vechia biserică gr. cat. designată de rangul prim între monumentele de anticitate situate de peste 200 de ani de principele român Constantin Brâncoveanu. D-l inginer a fost eșit la fața locului, însoțit de o comisiune locală, la care a fost alăturat și Rev. Domn Iacob Popa vicar, Eugen Pop prim-uratur și învățătorul And. Stroia. După examinarea bisericii d-l inginer s'a exprimat pe deplin satisfăcut, și s'a bucurat mult că nu s'a ivit nici o stricăciune mai însemnată la biserică, ba din contră s'a mirat de puterea solidă a zidăriei. Biserica va mai putea sta încă mult timp pentru serviciu.

Pentru fondul zăriștilor a trimis prin administrația zăriștilor nostru d-l Nicolae Tiu din Brașov-Schelu, ajutor, în farmacie, trimiși prin d-l preot militar Petru Debu 5 cor. Mulțumite.

Notar cercual distins. Din prilejul retragerii la pensune, Maj. Sa a distins pe notarul cercual din D'oul-român Ioan Todor cu crucea de aur pentru merite, ca recunoștință pentru serviciul său zelos și îndelungat.

Cursul banilor străini în Austro-Ungaria a fost astfel stabilit de căile ferate la oficiile lor de schimb: Pentru 100 mărci se plătește 145 cor. 75 fil., pentru 100 franci - 167 cor. 50 fil., pentru 100 rubele în aur cor. 250, iar în hărțile sau argint - numai 200 coroane. Pe alia de ast' înăz cursul mărcii s'a coborât dela 145 cor. 75 fil. la 139 corozas.

Mărfuri românești vândute la Nis. »Echu de Bulgaria» anunță următoarele:

»Autoritățile sârbești au vândut la Nis, cu licitație publică, cu două zile înainte de sosirea trupelor bulgare în acel oraș, toate mărfurile comercianților români și bulgari, cari se aflau în depozitele vamei din Nis.

Publicațiuni. Dala Magistratul orașenesc primim următoarele: Publicațiune referitoare la edarea biletelor de faină și pâne. Dala 14 Februarie a. c. începând biletele de faină și pâne pentru locuitorii cetății intericare și suburbii Scheli se estradau în localul strada Mihail Weiss Nr. 6 (casa Goldschmidt), pentru locuitorii Brașovului-vechiu, Blumăna și cantonaie orașului însă în cancelaria de circulațiune a străinilor. Edarea se efectuează numai pe baza biletelor de adresa, și cine încă nu are dar are drept a primi așa un bilet, li va primi în oficiul orașenesc de faină, Str. Argintarilor Nr. 5. etajul II. Tot acolo se va regula și primirea sortelor de faină și pâne, pentru acei, cari au proviziune de faină.

Publicațiune referitoare la cal și mijloacele de transport: Prin aceea, că până acuma cumpărarea și vânzarea de cal și de mijloace de transport nu s'a anunțat în fiecare caz, adeseori s'a întârziat plățile prețului. Din această cauză d-l ministru de hovezi a dispus, că atât vânzătorul cât și cumpărătorul, predatorul cât și primitorul să anunțe la magistratul orașenesc, desparțământul militar făcândă-se orice schimbare de proprietate, iar la magistrat să se ia în evidență orice arătare.

Publicațiune referitoare la restrângerea precurării de fer vechiu, care se folosește la topirea sau la producțiunea ferului numit fer pachetat. În urma unei ordinațiuni guvernamentale, întreprinderile, cari se ocupă cu producerea de fer și oțel, nu au voie să cumpere fer vechiu pentru topirea sau producțiunea așa numitului fer pachetat, fie în țară la noi, fie în străinătate, decât numai în sensul dispozițiunilor stabilite spre acest scop. Asemenea nu li se poate vinde nici proviziuni de fer vechiu din țară, decât numai în sensul normelor fixate. Atragem deci atențiunea celor interesați asupra acestei ordinațiuni și încă nu numai a acelor întreprinderi, cari se ocupă cu producțiunea de fer și de oțel, ci și a acelor, cari fac negoț cu fer vechiu, și a fiecărui antreprenor, în a cărui afacere se adună mai mult fer vechiu, decât poate el folosi în termen de 3 luni de zile. Această ordinațiune se poate ceti în întreg cuprinsul său în localul autorității industriale orașenesti (Magistratul orașenesc, Strada Porții 63 etajul II.

O domnișoară cu 4 ani praxă de bancă, să pricepe și la scriașul cu mașina caută aplicare la bancă seau în biroul unei firme comerciale. Adresa la administrația »Gazetei Transilvaniei».

Apollo-Bio. Program pentru Joi și Vineri: »Teodor e oboasit» (Jó éjt Muki), comedie pleanță în 3 acte. Săptămăna Messter (Actualități). Jerifa Lisa, dramă socială în 3 acte. Omul cu ghinion (Umorescă).

Omnia-Kino. Program pentru Mercuri și Joi: Iaina femeii, dramă în 3 acte. Taina subpământeană, dramă în 2 acte. Muki ca revoluționar, comedie. Iubirea este oarbă, comedie. Vedeti dia Budapesta, după natură.

În pregătire: Sămbătă și Duminică în 19 și 20 Februarie 1916. »Jerifa unui Hipnotisaur.

În decursul reprezentațiilor or cântă orchestra orașului.

Proprietar: Tit. A. Muresianu: Branicse & Comp. Redactor responsabil: Ioan Lucaș De vânzare. În strada lui Preis Nr. 10. 2 Case de lemn cu grajd, 6 odăi, teritoriu mare eu 6000 Coroane. Informații se dau Șirul livadei Nr. 2. Telefon 45.

BANCA NAȚIONALĂ A ROMANIEI.

--- SITUAȚIUNE SUMARĂ. ---

Table with columns for 1916 and 16 Ianuarie 23 Ianuarie, showing financial data under sections like ACTIV and PASIV.

FONDATA ÎN 1888.

TIPOGRAFIA

FONDATA ÎN 1888.

«**A. MURESIANU**»:**BRANISCE & CO.****Braşov, Str. Prundului Nr. 15**

Acest stabiliment este provăzut cu cele mai nouă mijloace tehnice și asortat cu tot felul de caractere de litere nouă, din cele mai moderne, în casele proprii, este pus în pozițiune de a putea executa orice comandă cu promptitudine și acurateță precum :

Cărți de știință,
Literatură și didactice.

S T A T U T E.

Foi periodice.

IMPRIMATE ARTISTICE.

Registre și imprimate

pentru toate speciile de serviciiuri.

Tarife comerciale,
industriale de hoteluri și restaurante.

C O M P T U R I,

ADRESE, CIRCULARE,

SCRISORI, COVERTE,

PREȚURI CURENTE, ȘI

D I V E R S E A N U N Ț U R I

Programe elegante.

Bilete de vizită
diferite formate.

Bilete de logodnă și nuntă

Bilete de înmormântări

Comenzile eventuale se primesc în biroul tipografiei, Braşov, Strada Prundului Nr. 15.

Comenzile din afară rugăm a se adresa tipografiei

„A. MURESIANU”: BRANISCE & COMP, BRAŞOV.